

Указания за ликвидните буфери и периодите на оцеляване

Резюме

1. Управлението на ликвидния риск в банките използва широк набор от мерки, включително използването на съотношения на финансиране и ограничения на падежните несъответствия, ликвидни буфери, базирани на резултати от стрес тестове, както и ограничения на рефинансирането за различни времеви хоризонти и реакция при извънредни обстоятелства. Тези указания са насочени изключително към способността за противодействие в краткосрочен план. Указанията обстойно разглеждат подходящия размер и състав на ликвидните буфери, които трябва да позволят на банките да преживеят ликвиден шок с продължителност поне един месец, без да променят своя бизнес модел.
2. Предмет на указанията са вътрешните процеси на банките за управление на риска, както и разглеждане на въпроси, свързани с процеса за надзорен преглед.
3. Банките използват различни подходи за определяне на ликвидните буфери. Въз основа на съществуващите до момента практики, настоящите указания въвеждат редица подобрения, в съответствие със стратегиите за управление на ликвидността, бизнес моделите, сложността на дейността и рисковия профил на банките.
4. Ликвидният буфер се дефинира като способност за противодействие в краткосрочен план при сценарий на ликвиден шок. Буферът трябва да е напълно достъпен за точно определен, кратък времеви период („период на оцеляване“¹).
5. Ликвидният буфер се определя чрез три фактора: степента на влошаване и характеристиките на стресовите сценарии, времеви хоризонт и естеството на активите, съставляващи буфера.
6. Тези указания предоставят рамка за определяне общия размер на буфера и неговия състав въз основа на резултатите от стрес тестове, проведени за дългосрочен времеви период, и тяхното краткосрочно влияние върху два времеви хоризонта – до една седмица и до един месец. Не се предлагат

¹ Терминът „период на оцеляване“ не означава, че една банка планира да оцеее само през този времеви период, а че тя поддържа буфери, които ѝ позволяват при възникването на кризисна ситуация да осигури дълготрайното си оцеляване чрез предприемането и на други мерки в съответствие с общата ѝ политика по ликвидността и със склонността ѝ към риск.

предварително определени параметри на стрес тестовете, тъй като еднотипен подход не би покрил всички рискове, на които може да бъде изложена една банка. Всяка банка изгражда своята рамка за противодействие в контекста на експозициите си, тези на клиентите, както и характера на дейността на банката, като тази рамка се съобразява с приетата рискова политика.

7. Ликвидните буфери се изграждат чрез използването на парични наличности и активи, които обезпечават ликвидност в кратък срок и на предвидима цена. Настоящите указания акцентират върху способността на активите да осигурят ликвидност в кратки срокове, откъдето произтича препоръката активите, съставляващи ликвидния буфер, да се търгуват на ликвиден вторичен пазар, да бъдат приемливи за обезпечение по смисъла на Наредба № 6 на БНБ за кредитиране на банки в левове срещу обезпечение, както и да включват инструменти, използвани от ЕЦБ за аналогични операции. За буфери, предвидени за по-продължителни периоди от време (поне месец), могат да бъдат подходящи и други високоликвидни активи.
8. За целите на ликвидните буфери банките избягват да притежават големи концентрации от определени активи, тъй като опитите за продажба на големи концентрирани позиции, особено при недостатъчно ликвидни активи или пазар, би довело до спад на пазарните цени (принудителни разпродажби), ставайки причина други банки да преоценят своите ценни книжа.

Указания

Указание 1 – Ликвидният буфер представлява достъпна ликвидност, покриваща допълнителната нужда от ликвидност, която може да възникне за точно определен кратък период от време при неблагоприятни условия.

Указание 2 – Банките прилагат три вида стресови сценарии: идиосинкратични, пазарни и комбинация между двата. Основата на идиосинкратичния (специфичния за банката) шок е допускане за неподновяване на необезпеченото институционално финансиране на банката, както и някакво изтичане на депозити на дребно. Сценарият за шок на целия пазар предполага намаляване на ликвидната стойност на някои активи, както и влошаване на условията на пазара за финансиране.

Указание 3 – При определянето на общия размер на ликвидния буфер съгласно избраните стресови сценарии се използва период на оцеляване с продължителност поне месец. В рамките на този период се обособява по-кратък времеви хоризонт от поне седмица, за да се отрази нуждата от по-голяма сигурност в краткосрочен план.

Указание 4 – Ликвидният буфер представлява съвкупност от парични наличности и основни активи, които са приемливи за обезпечение от БНБ или ЕЦБ и са високоликвидни на вторичните пазари. За буфери, покриващи по-продължителни периоди от време, може да бъде подходящ и по-широк набор от ликвидни активи, ако банката може да демонстрира способността си да генерира от тях ликвидност през определения неблагоприятен период.

Указание 5 – Банките управляват наличностите си от ликвидни активи по начин, осигуряващ максимална достъпност при неблагоприятни условия. Банките избягват притежаването на големи концентрации от определени активи и осигуряват да няма нормативни или операционни пречки пред използването им.

Указание 6 – Местонахождението и размерът на ликвидните буфери в банкова група са съобразени със структурата и дейността на групата с цел свеждане до минимум на възможните нормативни или операционни пречки пред използването на активите от буфера.

Въведение

9. През март 2009 г. КЕБНО (CEBS) в отговор на препоръките на Икономическия и финансов комитет на Съвета на Европа, публикува междинен доклад за ликвидните буфери и периодите на оцеляване, насочен към надзорните органи в ЕС, според който те трябва да „разработят и приложат процедури, за да подсигурят, че финансовите дружества ще въведат политики за по-добро управление на ликвидния риск, включително създаването на надеждни ликвидни буфери.“
10. Междинният доклад прави общи предложения за въвеждането на Препоръка 16, отнасяща се до ликвидните буфери. Изхождайки от позитивните коментари на този доклад, настоящият документ дава указания относно състава, времевите хоризонти, които трябва да бъдат покрити, както и стрес тестовете, които се вземат предвид при изграждането на един ликвиден буфер.
11. Тези указания нямат за цел да предоставят всеобхватно решение относно управлението на ликвидността, ликвидния риск и ликвидните шокове, а само да покажат подход към крайния им резултат².
12. Указанията на БНБ са принципно базирани. Те попадат в обхвата на принципа на пропорционалността.
13. Насоките, представени в този документ, способстват за подобряване управлението на ликвидността в сравнение със сегашното ѝ състояние. Увеличаването на банковите позиции в ликвидни активи следва да отчита общия икономически климат, като се избягват неоправдани ограничения на банковото кредитиране при възстановяване на икономиката.

² Тези указания не се занимават изрично с ликвидния риск в рамките на работния ден. Буфер, изчислен въз основа на позициите към края на работния ден, може да подцени или надцени ликвидния риск, който има за цел да редуцира.

1. Определение за ликвиден буфер и период на оцеляване

14. Управлението на ликвидния риск в банките използва широк набор от мерки, включително използването на съотношения на финансиране и ограничения на падежните несъответствия, ликвидни буфери, базирани на резултати от стрес тестове, както и ограничения на рефинансирането за различни времеви хоризонти и реакция при извънредни обстоятелства. Тези указания са насочени изключително към способността за противодействие в краткосрочен план.
15. Основните принципи, на които се основава функционирането и съставът на ликвидните буфери, са описани в Препоръка 16 от „Мнение на КЕБНО за управлението на ликвидния риск“.

Препоръка 16 – Ликвидните буфери са от изключителна важност при неблагоприятни обстоятелства, когато една институция има незабавна нужда да повиши своята ликвидност в близък времеви план, а стандартните за нея източници на финансиране вече не са достъпни, или не предоставят достатъчно ликвидност. Тези буфери, съставени от парични наличности и други високоликвидни, свободни от тежести активи, трябва да са достатъчни, за да позволят на институцията да устои на ликвидния шок по време на определения „период на оцеляване“, без необходимост от промяна в нейния бизнес модел.

16. Тези указания дават формални дефиниции за „ликвиден буфер“ и за „период на оцеляване“ и предоставят цялостна концепция относно прогнозирането на бъдещите парични потоци и определянето на ликвидния риск. Използвайки тези понятия, указанията определят ликвидния буфер и периода на оцеляване като част от общото управление на ликвидността и ликвидния риск.

1.1 Парични потоци и способност за противодействие

17. Банките разработват прогнози за своите парични потоци, включващи очакваните входящи, изходящи парични потоци и очакваната способност за противодействие, разпределени по основните дейности на банката, инструменти и падежни интервали. При определянето на очакваните парични потоци и очакваната способност за противодействие банките правят разграничение между потоци с договорен и с ефективен падеж и избират тази комбинация, която е най-подходяща и/или най-консервативна при оценката на ликвидната им позиция във времето.

18. За всеки падежен интервал сумата от очакваните изходящи парични потоци се приспада от сумата на очакваните входящи парични потоци. Когато това води до финансиращ недостиг – т.е. изходящите парични потоци надхвърлят входящите за определен падежен интервал, недостигът се компенсира с ликвидност, достъпна чрез различните източници на финансиране, които са част от способността за противодействие, или с ликвидност, пренесена от по-дългосрочните падежни интервали.
19. Извършват се два вида прогнозиране на паричните потоци – при допускане на действащо предприятие за целите на ежедневното управление на ликвидния риск и при неблагоприятни обстоятелства. Като начална точка за прогнозирането при неблагоприятните обстоятелства се използват допусканията, съответстващи на действащо предприятие. След това всички очаквани парични потоци за всички бизнес дейности и падежни интервали се коригират съгласно допусканията за неблагоприятни обстоятелства. Броят на използваните сценарии при такива обстоятелства и тяхната детайлност по отношение на дейността, както и позициите и източниците за финансиране, отразяват нивото на сложност, бизнес модела и големината на банката.
20. Трите вида потоци: входящите парични потоци, изходящите потоци и способността за противодействие са предмет на стрес тест съгласно съответните сценарии. Получената информация има важна роля за разработването на подхода за управление на ликвидния риск, включително толеранса към ликвиден риск на банката, стратегията за финансиране и плановете за финансиране при извънредни обстоятелства. Като резултат банката планира в съответствие с рисковият си толеранс своя капацитет за генериране на ликвидност, ликвидните си активи, бизнес стратегията си, както и своя подход за финансиране.
21. Докато входящите и изходящите парични потоци са следствие от бизнес стратегията и бизнес модела, способността за противодействие представлява предпазен план, осигуряващ необходимото финансиране за изпълнението на планираните бизнес дейности и стратегия за по-дълъг период от време.
22. Способността за противодействие представлява план за притежаване на или за достъп до допълнителна ликвидност над тази, нужна при сценарий на действащо

предприятие за различните времеви хоризонти като отговор на неблагоприятни обстоятелства, както и план за генериране на допълнителна ликвидност чрез използване на нови източници на финансиране, промяна на дейността или чрез други по-съществени мерки. Вторият план представлява план за финансиране при извънредни обстоятелства. Следователно, способността за противодействие включва ликвидния буфер, но същевременно е много по-широкообхватна от него.

1.2 Ликвидни буфери

23. Ликвидният буфер представлява способността за противодействие в краткосрочен план и се определя като допълнителна ликвидност, незабавно достъпна за използване в случай на ликвиден шок за определен кратък времеви период. Той представлява достъпа до ликвидност, който прави ненужно предприемането на извънредни мерки. Размерът на буфера се определя според финансиращия недостиг при неблагоприятни условия за определени времеви хоризонти („периоди на оцеляване“). Периодът на оцеляване и съответният ликвиден буфер не отменят или заместват други мерки, предприети за овладяването на нетния финансиращ недостиг и за управлението на източниците на финансиране, като вниманието на банката трябва да е насочено към дългосрочно оцеляване. Следователно, при допускане за неблагоприятни обстоятелства периодът на оцеляване представлява времето, през което банката може да продължи дейността си без нужда от генериране на допълнителни средства, като същевременно изпълнява своите парични задължения.

<p>Указание 1 – Ликвидният буфер представлява достъпна ликвидност, покриваща допълнителната нужда от ликвидност, която може да възникне за точно определен кратък период от време при неблагоприятни условия.</p>
--

24. Ликвидният буфер се определя чрез три фактора: степента на влошаване и характеристиките на стресовите сценарии, времевия хоризонт и естеството на активите, съставляващи буфера.

2. Допускания, определящи размера на буфера

2.1 Основни принципи

25. Поради факта, че ликвидният риск е до голяма степен специфичен, от всяка банка се очаква да приспособи процесите по управление на риска, стрес тестовете и ликвидните си резерви към собствените си нужди. Това не изключва използването на подход, който цели да обхване ликвидните рискови фактори, които са общи за всички банки.
26. Взаимодействието между диференцирана структура на банковия пазар и концентрация на дейностите обуславя потенциално по-висока степен на „зараза“ при големите банки, отколкото при по-малките. Това обосновава нуждата банките да насочат вниманието си към управлението на ликвидния риск, стрес тестовете, ликвидните буфери и плановете за финансиране при извънредни обстоятелства в съответствие с принципа на пропорционалността.
27. Поради необходимостта от правилно отразяване на ликвидния риск е подходящо използването на рисков базирани подход, тъй като чрез него могат да се обхванат различните нива на риск в отделните банки. Стрес тестовете на банките за ликвиден риск са предмет на надзорен преглед от страна на БНБ.
28. При използването на съответния подход се отчитат всички съществени източници на ликвиден риск – пасиви, активи, балансови, задбалансови позиции, по видове валути и др.

2.2 Видове шокове

29. Определянето на размера на буфера по отношение на фактора „степен на влошаване и характеристики на стресовите сценарии“ зависи от допусканията, използвани за определяне на неблагоприятните условия, на които банката трябва да е в състояние да устои. Трябва да бъдат разгледани три основни типа шокове: идиосинкратичен, пазарен и комбинация между двата. Последното не представлява автоматичен сбор от предишните два, защото между тях могат да съществуват множество взаимодействия, които трябва да се вземат предвид. Трите типа стрес тестове имат предимството, че покриват повечето възможни видове сценарии, пред които може да бъде изправена банката, и че предоставят информация относно динамиката на всеки от тези сценарии. При тези три типа

сценарии институционалното финансиране (*wholesale*) се разделя на: финансови предприятия, големи нефинансови предприятия и малки и средни предприятия (МСП).

30. Идиосинкратичният шок се определя като загуба на доверие от страна на пазара в отделна банка или банкова група, което е равносилно на намаляване рейтинга на институцията с поне две степени. Вероятно е това да окаже влияние върху всички източници за финансиране на банката/групата. Правдоподобно допускане е, че банката няма да е в състояние да поднови своето необезпечено институционално финансиране по време на най-острата фаза на шока. Обезпеченото финансиране вероятно ще е засегнато в по-малка степен от необезпеченото. Възможно е да се наблюдава и известно изтичане на финансиране „на дребно“. Освен въздействие върху източниците на финансиране неколкочкратното намаляване на рейтинга на банката с поне две степени може да доведе до искания от страна на контрагентите за по-добра обезпеченост по сделки, което влияе върху размера на буфера точно в момента, когато той е най-нужен. Историческият опит показва, че неблагоприятни данни в средства за масова информация или внезапна загуба на доверие в една институция могат да имат сериозен пряк ефект върху нейното финансиране.
31. Пазарният шок се определя като едновременно намаляване на достъпа до финансиране от няколко пазара, съчетано с несигурност или цялостно намаляване на стойностите на финансовите активи и с въздействието на икономическа рецесия (или забавяне на икономическия растеж). При пазарен шок се предполага наличието на общо негативно въздействие върху цената на търгуемите активи, както и върху ликвидността на определени активи. Счита се че институционалното финансиране (необезпечено, както и обезпечено, при наличието на обща липса на доверие във финансовите инструменти, използвани за обезпечение) намалява първо в хронологичен аспект и е засегнато най-сериозно. Предполага се постепенно ограничаване на институционалното финансиране, изразяващо се в постепенно изтичане на средства, придружено със скъсяване на падежната структура на наличното финансиране. Допускат се и значителни тегления по задбалансовите условни ангажименти над съответните очаквани и ретроспективни нива.

Указание 2 – Банките прилагат три вида стресови сценарии: идиосинкратични, пазарни и комбинация между двата. Основата на идиосинкратичния (специфичния за банката) шок е допускане за неподновяване на необезпеченото институционално финансиране на банката, както и някакво изтичане на депозити на дребно. Сценарият за шок на целия пазар предполага намаляване на ликвидната стойност на някои активи, както и влошаване на условията на пазара за финансиране.

32. Всеки вид шок се характеризира с конкретни допускания, като например различна скорост на реакция от страна на различните категории вложители при теглене на средства в случай на неблагоприятни събития.
33. Тези сценарии следва да са съвместими с прилаганите от банката стрес тестове с цел постигане на последователност и логическа цялост на системата за управление на риска за банката³.

2.3 Времеви хоризонти

34. Периодът на оцеляване се разделя на две фази: кратка фаза на интензивен шок (например с продължителност до една-две седмици), последвана от по-дълъг период на по-лек, но по-продължителен шок (например с продължителност до един-два месеца). Този подход има предимството, че разглежда различни нива на сериозност на стресовите сценарии, свързани с различни начини за отчитане на шока върху ликвидния буфер. За по-дълги времеви хоризонти се вземат предвид и други мерки, като планиране на финансирането при извънредни обстоятелства, промяна в дейността, промяна в бизнес модела и др.
35. Размерът на ликвидния буфер се определя единствено от общите очаквани нужди за по-дългия от двата периода. Използването на различни времеви хоризонти изисква буферът да бъде съставен от подходящи активи, които могат да бъдат ликвидирани според предполагаемите шокове през определените подпериоди. Относителният размер на буфера за всеки период се определя от състава и различната степен на ликвидност на активите. За по-близкия времеви план се използват само парични наличности или подобни на тях активи, докато

³ В указанието на БНБ за извършване на стрес тестовете в рамките на процеса на надзорен преглед са дадени подробни указания относно допусканията при стрес тестовете.

за остатъка от периода могат да се използват и други средства съобразно нарастващата нужда от ликвидност, очаквана за целия период на оцеляване.

Указание 3 – При определянето на общия размер на ликвидния буфер съгласно избраните стресови сценарии се използва период на оцеляване с продължителност поне месец. В рамките на този период се обособява по-кратък времеви хоризонт от поне седмица, за да се отрази нуждата от по-голяма сигурност в краткосрочен план.

36. Изчисленият в резултат от тези изисквания буфер отразява предполагаемите ликвидни затруднения, определени от стресовите сценарии за съответните подпериоди.
37. Съставът на буфера от гледна точка на вида и размера на активите, използвани през двата времеви хоризонта, отразява прогнозните ликвидни нужди според базисните допускания.
38. Буферът позволява на банката за всеки ден от периода на оцеляване да продължи дейността си. Банките изготвят планове за ответни действия, в случай че буферът спадне под минималния размер, прогнозиран от стрес тестовете.

3. Състав на буфера

39. Буферът представлява съвкупност от парични наличности и подобни на тях ликвидни активи, които могат да бъдат реализирани при неблагоприятни обстоятелства, с които могат да бъдат сключени репо сделки, независимо от състоянието на банката (дори при почти пълна загуба на доверие), без да се налага извършването на значителни принудителни отстъпки от страна на банката, които допълнително биха подкопали доверието на пазара към нея и биха довели до пазарни загуби за други банки, притежаващи подобни инструменти.
40. Ядрото на буфера се състои от високоликвидни търгуеми активи, които се характеризират с висока степен на сигурност, така че да бъдат реализуеми през интензивната фаза на шока. Освен тези активи в ликвидния буфер могат да бъдат включени и други активи, които изискват по-продължителен период за реализация, следователно могат да бъдат достъпни за по-дългосрочния период на оцеляване.

Указание 4 – Ликвидният буфер представлява съвкупност от парични наличности и основни активи, които са приемливи за обезпечение от БНБ или ЕЦБ и са високоликвидни на вторичните пазари. За буфери, покриващи по-продължителни периоди от време, може да бъде подходящ и по-широк набор от ликвидни активи, ако банката може да демонстрира способността си да генерира от тях ликвидност през определения неблагоприятен период.

41. Ликвидният буфер е ключов компонент от управлението на ликвидния риск и следва да бъде достъпен, в случай че банката е подложена на специфичен за нея краткосрочен шок.
42. Приемливи парични наличности са тези наличности, които се покриват от определението за паричните агрегати „M1“, „M2“ и „M3“, използвани за статистически цели от БНБ⁴. Изключват се парични наличности, които са недостъпни поради изисквания към ежедневните операции (паричните наличности в банкомати и др.). За целите на определянето на действителните парични наличности депозитите „на виждане“ на междубанковия пазар се третираат в съответствие с допусканията при стресовите сценарии.
43. Задължителните минимални резерви по Наредба № 21 на БНБ могат да бъдат част от ликвидния буфер в съответствие с времевия хоризонт, за който тези резерви могат да бъдат използвани за ликвидни цели. За по-близкия времеви хоризонт (т.е. поне една седмица) всички парични наличности, държани по сметка в БНБ, включително резервите, могат да бъдат включени в ликвидния буфер. Банките създават планове за управление на наличностите по резервните сметки, като определят формални прагове на задействане на тези планове, когато нивото на резервите спадне под предварително установените нива на поддържане. За дългосрочния времеви хоризонт (поне един месец) само допълнителните наличности по сметката, надвишаващи задължителните минимални резерви, могат да бъдат включени в буфера.
44. Като предпазна мярка срещу интензивни, но краткотрайни (поне една седмица) периоди на ликвиден шок, банките следва да разполагат с набор от активи, които са приемливи като обезпечение от БНБ или ЕЦБ, както и високоликвидни на вторичните пазари (като например висококачествени свободни от тежести

⁴ За по-подробна информация виж определенията в паричната статистика на БНБ.

държавни облигации, облигации с покритие и др.). Тези активи служат за покриване на временен недостиг, когато ликвидността на целия пазар е ограничена и банката трябва да има възможност да генерира ликвидност веднага и на предвидима стойност, без да увеличи проблемите, съществуващи на пазара.

45. За дългосрочния времеви хоризонт от поне месец банката може да притежава по-широк набор от ликвидни активи, ако докаже, че те могат да бъдат използвани за покриване на ликвидни нужди при стресова ситуация⁵ за съответния период от време. Във вътрешните си правила банката определя критерии за разграничаване на активите, които е по-вероятно да останат ликвидни в условия на шок. Такива критерии могат да включват характеристики на емитента на ценна книга; дълбочината и ширината на съответния пазар за достатъчно дълъг период от време (напр. 10 години) и др. Банката е отговорна за пазарния ликвиден риск на активите, които държи в ликвидните си буфери.
46. Банките периодично проверяват дали БНБ или ЕЦБ могат да осигурят финансиране срещу подобни активи и прилагат подходящи коригиращи коефициенти, за да се отрази размерът на финансирането, което могат да получат при неблагоприятни условия. Банките следва да имат адекватна диверсификация на общия състав на буфера, така че да не разчитат съществено на достъп до средства от БНБ.
47. Когато банката има основания да счита, че активите, приемливи като обезпечение от БНБ или ЕЦБ, няма да бъдат реализирани в срок и в очаквания им размер на пазара, тези активи не се включват в ликвидния буфер.
48. Буферите имат за цел да противостоят на ликвиден шок, докато банката полага усилия изискванията на чл. 8 от Наредба № 11 да са спазени по всяко време. Тъй като ликвидните буфери се определят като допълнителна ликвидност над тази, изисквана при нормални условия, банките оценяват до каква степен изискванията на чл. 8 надвишават техните ликвидни нужди при нормални бизнес условия. В нормална ситуация, когато активите, използвани за

⁵ „Стресова ситуация“ включва не само ликвиден шок, но и шок върху стойността на тези активи (особено в случаите на пазарен и комбиниран шок, тъй като цената на подобни активи е по-вероятно също да се понижи).

установяване на регулаторните и вътрешните нужди съвпадат, ликвидният буфер може да се изчисли като превишение над изискванията по чл. 8, ал. 3 и ал. 4 на Наредба № 11. Във всички останали случаи, изискванията по чл. 8, ал. 3 и ал. 4 на Наредба № 11 се изчисляват отделно. По преценка на БНБ при извънредни обстоятелства регулаторните изисквания могат да бъдат намалени. В този случай разликата над регулаторните изисквания може да бъде включена в буфера. Банките е важно да установят диалог с БНБ относно вероятността от припокриване или конфликт между изискванията на чл. 8 на Наредба № 11 и на ликвидните буфери.

Указание 5 – Банките управляват наличностите си от ликвидни активи по начин, осигуряващ максимална достъпност при неблагоприятни условия. Банките избягват притежаването на големи концентрации от определени активи и осигуряват да няма нормативни или операционни пречки пред използването им.

49. В зависимост от характеристиките на актива специфичните фактори за емитента (напр. кредитното му качество) и за емисията (напр. падеж и номинал), както и структурни фактори (напр. дали активът е борсово търгуем и дали има разнородна инвеститорска база) са от значение при определянето на ликвидността на класовете активи при нормални условия и в състояние на шок. Инвеститорите са по-склонни да приемат един актив като нискорисков, когато кредитното качество на емитента е високо, размерът на емисията е голям, активно се търгува на организиран пазар и има разнородна инвеститорска база.
50. Концентрации на ценни книжа от сходен вид и характеристики следва да се избягват, тъй като срив на пазара на тези книжа може сериозно да засегне възможността за финансиране на банката. Банките се стремят да постигнат диверсификация на притежаваните от тях активи – по емитент, падеж, валута и др. Необходимостта от диверсифициране се засилва с намаляването на степента на тяхната ликвидност (както е видно от горепосочените фактори). Например, по-важно е да бъде диверсифициран портфейл от висококачествени корпоративни облигации, отколкото портфейл от висококачествени държавни ценни книжа. Опити да се ликвидират големи концентрирани позиции от понисколиквидни активи може да предизвикат липса на ликвидност на самия пазар, включително спад на пазарните цени (при принудителни разпродажби),

което може да принуди други институции да обезценят притежаваните от тях подобни активи.

51. Редовен достъп от страна на банките до пазарите, на които се търгуват притежаваните от тях ликвидни активи, помага да се намалят тревожните сигнали, които могат да се изпратят към пазара, ако банка неочаквано се активизира на определен пазар, което може да бъде разтълкувано от другите пазарни участници, че банката е в състояние на ликвиден шок (от своя страна подтиквайки повече инвеститори да изтеглят средствата си, като по този начин засилват ликвидната криза).
52. Поради факта, че може да съществуват правни или трансгранични надзорни изисквания, които ограничават способността на банката да използва своите ликвидни буфери в определени периоди или за определени цели, тя се запознава с конкретните ограничения, които се прилагат в съответните юрисдикции.
53. За да използват определени пазари за финансиране (напр. репо сделки или междубанково финансиране), банките разполагат с надеждни споразумения и практики, които им позволяват незабавното набиране на повече средства. Липсата на опит в това отношение обикновено изисква съществено проучване и време. Ако достъпът до тези пазари не е част от обичайната дейност на банката, тя не трябва да разчита на бърз достъп при неблагоприятни обстоятелства.
54. Характеристиките на ликвидния буфер (видът и количеството на активите) се влияят от степента на самостоятелност на ликвидната политика на банката, като се вземат предвид взаимоотношенията в рамките на групата, гъвкавостта на разпределение на ликвидността в различни валути в зависимост от състоянието на суаповия пазар, както и други фактори.

Указание 6 – Местонахождението и размерът на ликвидните буфери в банкова група са съобразени със структурата и дейността на групата с цел свеждане до минимум на възможните нормативни или операционни пречки пред използването на активите от буфера.

55. Валутната структура на буфера, както и естеството на вътрешногруповите взаимоотношения са от съществено значение при определянето на неговия състав. Разпределянето на буфера между отделни юридически лица,

юрисдикции и региони в рамките на групата следва да съответства на индивидуалните нужди. В процеса по вземане на решение за разпределянето му, се идентифицират различни оказващи влияние фактори, като напр. съображения относно нивото на операционен риск, степента на централизация на управлението на ликвидността, особеностите на юрисдикциите по отношение на процедурите по ликвидация на дружествата, схемите за гарантиране на депозитите и местните надзорни изисквания, различното третиране на клоновете и дъщерните дружества, както и различия в местните бизнес модели, часовите зони и достъпа до капиталовите пазари. Окончателното решение е обект на диалог между групата и нейните надзорни органи (консолидиращ и приемащи).

56. Не съществува универсален модел за организацията на управлението на ликвидността: те варират от напълно централизирано управление до напълно децентрализирана система от независимо управление на ликвидността на местно ниво. Централизираното управление на буферите е приемливо, след като се установи, че не съществуват пречки за прехвърлянето на ликвидност в рамките на групата и съответните надзорни органи, включително БНБ, са убедени, че при стресова ситуация способността за прехвърляне на средства ще се запази.
57. Когато е налице съществена концентрация на активи в една валута, повишеното ниво на ликвиден риск в тази валута изисква поддържането на допълнителен буфер. Поддържането на тези буфери може да наложи допълнителни разходи за банките, но спомага за намаляване на риска от потенциални сътресения на валутния пазар, които нарушават способността за превалутиране.

Приложение 1. Парични потоци и способност за противодействие

1. Банките разработват прогнози на входящите и изходящите си парични потоци и на очакваната способност за противодействие. Всеки паричен поток допълнително се разбива по видове и източници. Разбивката на отделни групи категории на потоците е индивидуална за всяка банка и отразява нейния бизнес модел, големина и сложност. В рамките на всяка група се прилага допълнително разпределение на потоците към различните времеви хоризонти, в които се очаква те да се реализират. Времевите хоризонти са взаимно изключващи се и напълно изчерпателни и се разделят на няколко падежни интервала. Падежните интервали покриват периода от един ден до една година със следните междинни интервали: от над един ден до една седмица, до един месец, до три месеца, до шест месеца и до една година. Банките могат да добавят допълнително падежни интервали над една година, ако това е уместно за тяхната дейност.
2. При определяне на очакваните парични потоци и способността за противодействие банките правят разлика между потоци с договорен и ефективен падеж и избират най-подходящия или най-консервативен вид при оценката на ликвидната си позиция с течение на времето. Може да съществува съществено разминаване между това, което се случва на практика, и действителните договорни условия между банката и притежателите на пасиви. Договорните потоци са тези, определени от количествените характеристики в договора по отношение на паричните потоци, като например падежа на срочен депозит. В действителност значителна част от срочните депозити се подновяват и следователно е налице обосновано предположение за продължителното наличие на тези депозити за дълъг период от време при нормални обстоятелства. Въздействието на такова поведенческо допускане е отлагане на очаквания изходящ поток по съответния депозит за по-късен падежен интервал от този, посочен в договорите. Когато се правят подобни допускания, те се основават на предварително наблюдавано поведение и редовно са предмет на проверка. Допусканията се коригират в консервативна посока при прилагането на стресови сценарии за очакваните парични потоци.
3. За всеки падежен интервал се определя сума на очакваните изходящи потоци и тя се изважда от сумата на очакваните входящи парични потоци. Когато това

води до финансиращ недостиг – т.е., когато изходящите потоци превишават входящите за даден времеви интервал, – този недостиг се компенсира с ликвидност, достъпна от различни източници за финансиране, които са част от способността за противодействие или която е пренесена от други периоди. Изгражда се общ поглед за входящите и изходящи потоци и способността за противодействие с течение на времето, който взема предвид прехвърлянето от един период към следващ и дава представа за общия баланс между потоците и способността за противодействие във времето. Прехвърляне от отдалечени периоди или в значителен размер се избягва, тъй като увеличава несигурността на прогнозата и риска от нейното нереализиране.

4. Подобен тип прогнози на паричните потоци позволяват на дадена банка да задълбочи разбирането си относно бъдещата си ликвидна позиция, да планира управлението на ликвидността си, да управлява своята дейност и да разработва алтернативни тактики и стратегии, като разкрива потенциалните проблемни области още на ранен етап. Такива прогнози формират основата за прилагане на стресови сценарии на по-късен етап и по този начин за активното управление на ликвидния риск, определянето на необходимите ликвидни буфери и диалога с БНБ.
5. Примерът по-долу илюстрира тази концепция за прогнози на паричните потоци в срок до три месеца:

Дата	Валута					
Вид паричен поток	Позиция/източник	До 1 ден	1 до 7 дни	7 до 30 дни	1 до 3 месеца	Над 3 месеца
Входящи						
	Входящи парични потоци (общо)					
Изходящи						
	Изходящи парични потоци (общо)					
	Нетен финансиращ недостиг					
	Кумулативен финансиращ недостиг					
Способност за противодействие						
	Сумарна способност за противодействие					
	Кумулативна способност за противодействие					

6. Примерът по-долу показва възможна структура на прогноза на паричните потоци за период с продължителност до шест месеца. Таблицата включва финансиране от паричните пазари и валутни суапове, така че краткосрочният нетен недостиг да не е отрицателен при обичайните бизнес условия. Примерът включва нетен финансиращ недостиг и кумулативна способност за противодействие преди отчитане на ефекта от инструменти на паричния пазар и от валутни суапове. Изчисленията се базират на прогнозни парични потоци. За интервала от 6 до 12 месеца могат да се използват договорни/планирани парични потоци поради това, че надеждността на прогнозите намалява с увеличаването на времевия хоризонт:

		Банка ABC					
Дата		Валута: хил. лв. (отделни таблици за евро, щд. и другите валути по левова равностойност)					
Позиции		До 5 дни	> 5 дни ≤ 1 месец	> 1 месец ≤ 3 месеца	> 3 месеца ≤ 6 месеца	> 6 месеца ≤ 12 месеца	Бележки
Вх. потоци	1.1.	Кредити, дължими от кредитни институции (депозити на междубанковия пазар)					
	1.2.	Фиксирани емисии (краткосрочни, напр., CP, CD, FRN) [вкл. частно пласиране] [консервативна оценка]					
	1.3.	Фиксирани емисии (дългосрочни, напр. облигации) [вкл. частно пласиране] [консервативна оценка]					
	1.4.	Очаквани емисии (краткосрочни, напр., CP, CD, FRN) [вкл. частно пласиране] [консервативна оценка]					
	1.5.	Очаквани емисии (дългосрочни, напр. облигации) [вкл. частно пласиране] [консервативна оценка]					
	1.6.	Очакван поток от необезпечени междубанкови депозити [консервативна оценка]					
	1.7.	Очакван поток от обезпечени междубанкови депозити (репо сделки) [консервативна оценка]					
	1.8.	Очакван поток от институционални депозити [консервативна оценка]					
	1.9.	Очакван поток от депозити на дребно [консервативна оценка]					
	1.10.	Очаквани погашения, дължими от небанкови институции					
	1.11.	Очакван поток от нови валутни суапове [консервативна оценка]					
	1.12.	Очакван поток от подлежащи на падеж валутни суапове					
	Изм. потоци	1.0.	Входящи парични потоци (общо)				
2.1.		Иституционално финансиране					
2.1.1.		Обвързващи ангажименти (дължими)					
2.1.2.		Задължения към банки (депозити на междубанковия пазар)					
2.1.3.		Репо сделки (дължими)					
2.1.4.		Дължими краткосрочни ценни книжа (напр. CP, CD, FRN) [вкл. частно пласиране]					
2.1.5.		Дължими дългосрочни ценни книжа (напр. облигации, вкл. купонни плащания) [вкл. частно пласиране]					
2.1.6.		Планирани аванси към банките (на паричния пазар)					
2.2.		Изтегляне на институционални депозити (изчислено / моделирано) [консервативна оценка]					
2.3.		Изтегляне на депозити на дребно (изчислено/моделирано) [консервативна оценка]					
2.4.		Очаквано/моделирано изтегляне на депозити [консервативна оценка]					
2.5.		Очаквано отпускане на нови кредити					
2.6.		Ликвидна подкрепа на дъщерни дружества/клонове (действително необходима)					
2.7.		Други (напр. плащания по дългосрочни задължения, вкл. купонни плащания)					
2.8.		Очакван поток от нови валутни суапове [консервативна оценка]					
2.9.		Очакван поток от подлежащи на падеж валутни суапове					
2.10.		Очаквано усояване на кредитни ангажименти [небанкови институции, консервативна оценка, без шок]					
2.11.		Очаквано усояване на кредитни ангажименти [банкови институции, консервативна оценка, без шок]					
2.12.		Очаквани финансови инвестиции					
2.0.		Изходящи парични потоци (общо)					
3.0.	Нетен финансиращ недостиг						
4.0.	Кумулативен нетен недостиг						
5.0.	Способност за противодействие**						
5.1.	Платежни средства/обезпечение под формата на свободни от тежести активи						
5.2.	Ликвидни активи*** (търгуеми ценни книжа, с изключение на обезпечение в полза на БНБ)						
5.2.1.	Парични средства, свръхрезерви в БНБ						
5.2.2.	Оценка AAA (среден коригиращ коефициент в %)						
5.2.3.	Оценка AA (среден коригиращ коефициент в %)						
5.2.4.	Оценка A (среден коригиращ коефициент в %)						
5.2.5.	Оценка BBB (среден коригиращ коефициент в %)						
5.2.6.	Други (среден коригиращ коефициент в %)						
5.3.	Други активи на разположение за обезпечение (напр. вземанията по кредити и други неликвидни активи)						
5.4.	Неотменими кредитни ангажименти в полза на банката						

5.5.	Ликвидна подкрепа, получена от групата (задължителен ангажимент) ****								
6.0.	Обща способност за противодействие								Самостоятелна

* Консолидирано/подконсолидирано ниво.

** Ако цялата способност за противодействие може да бъде реализирана през първата седмица, ред 5.0 ще има стойност „0“ за другите падежни интервали.

*** Колко ликвидност в съответния падежен интервал може да се генерира в текущата пазарна ситуация (напр. чрез репо сделка или продажба)?

**** Приложимо само при подконсолидация.

7. Извършват се два вида прогнозиране на паричните потоци – при допускане за действащо предприятие за целите на ежедневното управление на ликвидния риск и при неблагоприятни обстоятелства. Като начална точка за прогнозирането при неблагоприятни обстоятелства се използват допусканията, съответстващи на действащо предприятие. След това всички очаквани парични потоци за всички бизнес дейности и падежни интервали се коригират съгласно допусканията за неблагоприятни обстоятелства. Броят на използваните сценарии при такива обстоятелства и тяхната детайлност по отношение на дейността, както и позициите и източниците за финансиране отразяват нивото на сложност, бизнес модела и големината на банката.
8. Трите вида потоци – входящите парични потоци, изходящите потоци и способността за противодействие, са предмет на стрес тест съгласно съответните сценарии. Получената информация има важна роля за разработването на подхода за управление на ликвидния риск, включително толеранса към ликвиден риск на банката, стратегията за финансиране и плановете за финансиране при извънредни обстоятелства. Като резултат банката планира, в съответствие с рисковия си толеранс своя капацитет за генериране на ликвидност, ликвидните си активи, бизнес стратегията си, както и своя подход за финансиране.
9. Докато входящите и изходящите парични потоци са функция на бизнес стратегията и бизнес модела на банката при нормални обстоятелства, то способността за противодействие се разглежда като предпазен план за осигуряване на необходимото финансиране, което позволява изпълнението на планираната дейност и стратегия за по-продължителен период. Способността за противодействие покрива по-големите нужди от финансиране при

неблагоприятни условия, както и евентуалния спад в обема на планираното или бъдещо финансиране. С цел ограничаване на риска способността за противодействие следва винаги да надвишава нивата, допускани при нормални бизнес условия. Наличието на определени средства, източници на финансиране и т.н., които са част от приеманата при обичайна дейност способност за противодействие, не се приемат за еднакво достъпни при всички сценарии, следователно е налице необходимост от предварително планиране на алтернативни източници за финансиране, които да бъдат отразени в плана за финансиране при извънредни обстоятелства.

10. За целите на определянето на ликвиден буфер способността за противодействие се разглежда като необходимо и достъпно финансиране при неблагоприятни, но правдоподобни допускания. По-долу е представен пример за планиране способността за противодействие от гледна точка на различните допускания:

Различни гледни точки относно способността за противодействие		Времева рамка		
Гледна точка	Дефиниция	Краткосрочна	Средносрочна	Дългосрочна
Нормални бизнес условия	Прогнози съгласно бизнес плана	Налични средства за компенсиране на финансиращия недостиг при нормални бизнес условия		
Планиран шок	Прогнози съгласно бизнес плана за шок при планирани сценарии	Налични средства за компенсиране на финансиращия недостиг при нормални бизнес условия + планирани допълнителни средства за компенсиране на нарастващия финансиращ недостиг при планиран шок		
Продължителен шок	Подготовка на дейността за сценарии на продължителен шок, по-сериозни и/или по-дълги периоди на шок	Налични средства за компенсиране на финансиращия недостиг при нормални бизнес условия + планирани допълнителни средства за компенсиране на нарастващия финансиращ недостиг при планиран шок + набиране на други средства чрез план за финансиране при извънредни обстоятелства, нужни, за да се компенсира нарастващият финансиращ недостиг при продължителен стрес		

11. Като съставна част от способността за противодействие ликвидният буфер от своя страна може да бъде дефиниран, както следва:

Ликвидният буфер като съставна част от способността за противодействие	Времева рамка

Гледна точка	Дефиниция	Краткосрочна	Средносрочна	Дългосрочна
Нормални бизнес условия				
Планиран стрес	Прогнози съгласно бизнес плана за шок при планирани сценарии	Налични средства за компенсиране на финансиращия недостиг при нормални бизнес условия + планирани допълнителни средства за компенсиране на нарастващия финансиращ недостиг при планиран шок		
Продължителен стрес				

Приложение 2. Активи с надеждна ликвидност на пазара

1. Финансовите сътресения на пазара обуславят нуждата от внимателен анализ на ликвидността на пазарите на активи и на характеристиките, които позволяват на някои пазари да останат ликвидни и с предвидими цени по време на шок. Банките трябва да внимават да не бъдат подведени от широкия спектър от ликвидни пазари, когато е налице значително покачване на пазарните нива; практиката показва, че в периоди на шок ликвидността на някои пазари може бързо да изчезне. Това приложение очертава някои фактори, които влияят върху това, дали на пазара на даден актив може да се разчита за набиране на ликвидност или не, когато той се разглежда в контекста на възможни идиосинкратични шокове или на такива, влияещи върху целия пазар. Приложението също повдига някои въпроси, които са важни за възможността на притежателя да обмени срещу парични наличности актива по надежден и предвидим начин.

Пазарни фактори за ликвидност

2. Активите се считат за висококачествени и ликвидни, ако могат лесно и незабавно да се обменят срещу парични наличности с незначителна или без никаква загуба на стойност. Ликвидността на даден актив зависи от стресовия сценарий, от обема, който трябва да се търгува, и от разглежданата времева рамка. Въпреки това съществуват определени активи, които притежават доказана история на генериране на средства без големи отстъпки при принудителни разпродажби, дори и в периоди на шок.
3. Спредът „купува-продава“ в цената на актива често се използва като пряка мярка за ликвидността на пазара, тъй като обобщава по прозрачен начин цената, на която дилърите са готови да поемат риска за намиране на съответния купувач. Спредът се влияе от степента на конкуренция на пазара, т.е. от броя на активните участници на пазара, които са готови да търгуват актива и средствата, които те са готови да ангажират за тази цел. С други думи, спредът е най-малък и активът е с най-голяма степен на ликвидност, когато не е скъпо или рисковано да се притежава наличност от актива за продажба и, по подобен начин, когато много участници са готови да търгуват този актив.

4. Ликвидността на един актив зависи от следните характеристики:

Характеристики, свързани с пазара

- Активен и голям пазар. Дълбок и ликвиден пазар прави по-лесно търгуването на актива в по-големи количества и на конкурентни цени. Също така, голям размер на емисията може да увеличи ликвидността на актива. Показателите за дълбочина включват висок оборот при нормални условия и голям брой активни пазарни участници. Това означава, че пазарът включва участници с различна мотивация и е трудно за някой основен участник да налага определена цена на продавач, извършващ принудителна сделка, или чрез наблюдение на търговията да получи специфична информация за отделен контрагент. По-малко вероятно е притежател на такава информация да понижи пазарната цена или да привлече неоправдано внимание към състоянието на контрагента. При повечето предвидими обстоятелства съществуват активни пазари за незабавна продажба и репо сделки върху активите.
- Наличие на ангажирани основни участници на пазара⁶. Наличието на такива участници предоставя степен на допълнителна сигурност за трайно наличие на пазара за продажба и подобрява ликвидността на съответните активи.
- Ниска концентрация на пазара. Наличието на разнородна група купувачи и продавачи на пазара на един актив повишава надеждността на неговата ликвидност.

Основни характеристики

- Нисък кредитен и пазарен риск. Активите с по-нискорисков профил обикновено имат по-висока ликвидност и променливостта на цените е по-ограничена. По отношение на кредитния риск ликвидността на един актив се увеличава с високия кредитен рейтинг на емитента и с ниската степен на подчиненост. По отношение на пазарния риск подобряването на ликвидността на един актив е резултат от малка дюрация, слаба

⁶ Забележка: Ако ликвидността на един актив е зависима предимно от малко на брой ангажирани основни участници на пазара (*committed market-makers*), тяхното влияние на пазара може да им даде

променливост, нисък инфлационен риск и деноминация в конвертируема валута с нисък валутен риск.

- Лесно оценяване. Ликвидността на един актив се увеличава, ако участниците на пазара са по-склонни да се споразумеят за оценката на неговата стойност. За някои класове активи се счита, че притежателите им (или специализирани посредници) притежават по-висококачествена информация относно присъщата стойност в сравнение с другите участници на пазара. Например, оценката на банка за собствените ѝ кредити може да се основава на значително по-добра информация от оценката на пазара. За подобни активи контрагентите могат да поискат по-голям от обичайния спред „купува – продава“ или по-дълго предварително проучване, което намалява тяхната полезност за банката по време на ликвиден шок. Колкото по-сложен е даден пазарен инструмент, толкова по-трудно доказуема е неговата оценка, тъй като при сложни активи тя включва формирането на очаквания относно много повече бъдещи парични потоци и доходи. По-вероятно е контрагентите да не са съгласни с оценката на сложни инструменти, така че особено при неблагоприятни условия държателят да не бъде в състояние да продаде актива на „разумна“ цена. По подобни причини контрагентите може също да се нуждаят от много повече време за предварителното проучване.
- Ниска корелация с рискови активи. Банките се подсигурият, така че техните ликвидни буфери да не са предмет на утежняващ риск. Това е рискът, че цената на един актив и ликвидността му са високо и положително корелирани с риска от неблагоприятни условия в банковия сектор. Такъв актив не се включва в състава на ликвидния буфер, тъй като е неликвиден точно, когато ликвидният буфер трябва да бъде използван.
- Регистрация на добре развит и признат пазар. Увеличава прозрачността на актива.

възможност да го манипулират. Например, те могат да откажат да предоставят котировки на банка, което да доведе до сериозна криза за нея, ако тя е зависима от актива за набавяне на ликвидност.

Набавяне на ликвидност

5. Независимо от ликвидността на пазара способността на банката да генерира парични наличности от своите активи зависи от оперативната ѝ способност да използва ефективно своите ликвидни средства и от икономическите пречки, които могат да я възпрепятстват. Опитни участници на пазара, запознати с оперативните му практики и известни сред други участници, могат експедитивно да заемат или продават своите активи, като получават от това максимална ликвидност. Притежателите на активи се различават по своята способност за постигане на този резултат – един и същи актив може да има различни ликвидни характеристики в зависимост от притежателя и определената ситуация. Важни са следните фактори:

- Поддържане на способност за извършване на репо сделки на вторичния пазар. За да използват ефективно репо сделки, банките разполагат с добре установени взаимоотношения с контрагентите си и свободни кредитни лимити – цялостното създаване на репо споразумения обикновено изисква значителни усилия за предварително проучване и време. Това може да послужи на контрагента като сигнал, че банката изпитва проблеми.
- Редовен оборот на активите от ликвидния буфер. Като част от подготовката за различни сценарии банките⁷ могат реално да търгуват ликвидните си активи на пазара. Това гарантира, че планът за финансиране при извънредни обстоятелства се основава на реалистична оперативна информация, а също има и допълнителното предимство, че свежда до минимум възможността за дискриминиране на банката от страна на пазара в случай на търговия с висококачествени активи по време на неблагоприятни условия.
- Притежаване на неголям пазарен дял от даден актив. Ако една банка притежава значителен пазарен дял от даден актив в сравнение с ликвидността му, дори при нормални обстоятелства той да е сравнително ликвиден, тя вероятно сериозно ще наруши неговата ликвидност при опит да реализира съществена част от този актив.

⁷ Виж бележка 8.

Приложение 3. Разглеждане на икономическите последици

1. Изпадането в несъстоятелност на банка, която играе ключова роля във финансовата система, може да доведе до по-сериозни последици за икономиката. Използвайки икономически термини, това е случай на негативен вторичен ефект, признак за неправилно функциониране на пазара. За да се ограничи социалната цена на срива на една банка само до „вътрешен ефект“ и да се намали въздействието на други случаи на неправилно функциониране на пазара⁸, които карат банките да отделят на ликвидния риск по-малко внимание от това, което биха му отделили при идеално функциониращ пазар, може да се наложи надзорните органи да се намесят като, например, препоръчат състава и размера на ликвидните буфери.
2. Подобна намеса може да има важни последици върху разходите на банките, които от своя страна, имат непряк ефект върху икономическата активност. Например, подобна намеса може да ограничи способността за отпускане на кредити, да повиши за кредитополучателите разходите за финансиране и евентуално да доведе до спад на инвестициите и производството.
3. Препоръките относно размера и състава на ликвидните буфери могат да намалят вероятността от банкови ликвидни кризи и да смекчат произтичащите от тях ефекти, като например засилване променливостта на лихвените проценти, повишаване нивата на несъстоятелност и на премията за риск при капиталовите инструменти, както и понижаване на устойчивия обем на производството.
4. Тези указания не предписват точно определени правила нито за размера на шока, който определя размера на буферите, нито за състава на тези буфери. Следователно, въздействието на указанията зависи главно от особеностите на съответната банка. Това означава, че не е възможно извършването на подробна и точна оценка на въздействието. За количествена оценка на икономическото въздействие от изискванията за ликвидните буфери са необходими данни на

⁸ Пример за неправилно функциониране на пазара е, когато банка намалява своята ликвидност до по-ниска от необходимата, поради незабавната и по-висока цена, което това налага, сравнено с дългосрочните ползи, което донася или поради проблеми, породени от асиметричност на информацията и от схеми за гарантиране на депозитите, оказващи отрицателно влияние върху пазарната дисциплина и водещи до по-висок морален риск.

ниво отделна банка. Въпреки това е възможно да се извлекат някои качествени заключения относно въздействието на новите изисквания.

5. Банките могат да осигурят спазването на изискванията за буферите по редица начини. В общия случай, ако новите указания не съответстват на естествените предпочитания на банките за избор на портфейли, те могат да доведат до структурни промени, например реструктуриране на активи, промени в структурата на финансиране и/или освобождаване от някои активи.
6. При равни други условия едно реструктуриране на балансовите активи на банките може да доведе до намаляване на тяхната доходност поради намаление на възвръщаемостта от единица актив (поради притежаването на повече нискодоходни ликвидни активи) и/или увеличение на цената на тяхното финансиране. Това може да поощри институциите да предприемат допълнителни рискове в области от дейността, които тези указания не засягат.
7. Това реструктуриране може да доведе и до намаляване на капиталовите изисквания на банките. Например, на по-нискодоходни ликвидни активи е вероятно да бъдат присъдени по-ниски рискови тегла (в зависимост от дефиницията на буфера). Но този ефект може да се компенсира, ако банките поемат допълнителни рискове в други области от дейността си.
8. Реалното въздействие върху печалбите на банките и предпочитаният вариант за реструктуриране на дейността зависят от степента, в която те могат да повлияят върху ценообразуването на своите активи и пасиви. За да бъде осмислена тази възможност, е нужно да бъдат разбрани въздействието и възможната реакция на пазарите, на които банките предоставят услуги.
9. Важно е да се оцени доколко ползите от притежаването на буфера надхвърлят неговата цена. От гледна точка на отделната банка оптимални са размер и качество на буфера, при които пределната полезност от притежаването му е равна на пределната му цена. Тук не са взети предвид вторичните ефекти, свързани с ликвидни сътресения (ефектът от прехвърляне проблемите на отделна банка върху други участници на пазара и от системното въздействие на неизпълнение на задължения от страна на банки), както и проблеми, свързани с моралния риск (институциите може да не понасят пълния ефект от рисковете, които поемат, поради възможна държавна помощ).

10. Притежаването на достатъчен буфер е оправдано, тъй като той може да се използва като застраховка срещу бъдещи загуби. Качеството на тази застраховка представлява съчетание от два фактора – размер на буфера и качество на активите, които го съставляват.